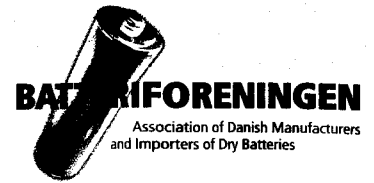

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 437 (offentligt)

Europaudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Kbh. 14/1-2004
J.Nr. 1.5..3.10
Deres

Postboks 337
Bernstorffsgade 27
1504 København V

Tlf. 33 32 43 44
Fax. 33 32 39 99

Jyske Bank 5033
119051-7
CVR-nr. 13 81 49 37

info@batteri.dk
www.batteri.dk

*) Henvendelse fra Batteriforeningen vedrørende foretræde og vedlagt høringssvar til miljøstyrelsen.

Foretrædet afvikles formentlig den 6. februar 2004.

*) Anmodning om foretræde vedrørende batteridirektivet

EU-kommissionen har 21. november 2003 fremsat forslag til direktiv om batterier. (Forslag COM 2003 723)

Direktivforslaget lægger op til såfaldt "producentansvar" hvorved forstås, at opkrævningen for håndteringen af brugte batterier flyttes fra de kommunale ejendomsskattebilletter til producenterne. Finansieringen vil fortsat være den samme - alle borgerne. Resultatet bliver store administrative omkostninger, dårligere indsamling og dermed større miljøbelastning.

Foreningen anmoder om foretræde for udvalget med henblik på at redegøre for sine synspunkter.

Der vedlægges kopi af Batteriforeningens høringssvar til Miljøstyrelsen samt høringssvar afgivet af Københavns Kommune, hvilket er 100% på linie med foreningens høringssvar.

Foreningen har tillige bedt om foretræde for Miljø- og Planlægningsudvalget.

Med venlig hilsen

BatteriForeningen

Frederik Madsen

Miljøstyrelsen
Miljøministeriet
Erhvervsaffaldskontoret
Strandgade 29
1401 København K

Kbh. 18/12-2003
J.Nr. 1.5..2.3

Postboks 337
Bernstorffsgade 27
1504 København V

Tlf. 33 32 43 44
Fax. 33 32 39 99

Jyske Bank 5033
119051-7
CVR-nr. 13 81 49 37

info@batteri.dk
www.batteri.dk

Høring om forslag til revideret EU-direktiv om batterier og akkumulatorer

I fortsættelse af Miljøstyrelsens brev af 1. december 2003 bilagt forslag til revideret EU-direktiv om batterier og akkumulatorer afgiver BatteriForeningen hermed sit høringssvar:

Resumé: BatteriForeningen er positiv overfor, at der tages initiativ til en indsamling af alle batterier. BatteriForeningen er negativ overfor, at flytte ansvaret fra "forurenere" til "producenten". BatteriForeningen opfordrer Miljøstyrelsen til at gå imod forslaget i den foreliggende form.

BatteriForeningen anbefaler indsamling af alle batterier

Overordnet set støtter BatteriForeningen, at alle batterier indsamles, ikke mindst fordi det kun på denne måde er muligt effektivt at få indsamlet de batterier, som indeholder tungmetaller, omend de kun udgør en beskedent del af den samlede mængde af batterier. Det er imidlertid tillige væsentligt at ungå batterier i forbrændingsanlæggene.

BatteriForeningen er således overordnet set positiv overfor hensigten at skåne miljøet ved at sikre, at batterierne ikke havner i den almindelige affaldsstrøm.

BatteriForeningen er imidlertid af den opfattelse, at det såkaldte "Producentansvar" som er indarbejdet i EU's forslag, ødelægger mulighederne for at få foretaget en effektiv batteriindsamling.

Batterimarkedet

BatteriForeningens seks medlemmer dækker ca. 75% af markedet for batterier i Danmark. De øvrige 25% dækkes af ca. 40 større eller mindre importører af såvel almindelige batterier til konsumentmarkedet som specialbatterier til industrien eller videresalgsmål som en del af et apparat etc.

Som bekendt findes batterier snart sagt alle vegne, fra mere seriøse formål som vandhaner, måleudstyr og bilnøgler til bamser og dukker, fiskekroge, blinkende sko, samt postkort og en hel del "kitch" af forskellig slags.

Batterierne kommer ind i landet ikke bare via de registrerede importører af batterier, men også via talrige industrier, supermarkedskæder, internet-salg, burgerkæder og mange andre.

Producentansvar er en barriere for miljøet

I Danmark har vi gennem mange år håndhævet princippet om at "forureneren betaler." Det er et godt princip som gør, at den enkelte borger er ansvarlig for sit eget affald. Med "producentansvaret" flytter man - såvel psykologisk som fysisk/faktisk - ansvaret over på producenten, hvorved den enkeltes engagement i at sikre en miljørigtig affaldshåndtering går tabt. Producentansvaret er derfor et asocialt ansvar.

Gennemførelse af producentansvar må nødvendigvis indebære, at hver enkelt producent der bringer et batteri på markedet, (forslagets artikel 22) er ansvarlig for at batteriet indsamles og genanvendes.

BatteriForeningen kan i denne forbindelse uden tvivl via sin medlemskreds få etableret og organiseret en indsamlingsordning, der omfatter de 75% batterier, der forhandles af foreningens medlemmer.

Det burde imidlertid sige sig selv, at BatteriForeningen hverken kan eller vil tage ansvaret eller opgaven for indsamling af batterier, der ikke er bragt på markedet af foreningens medlemmer.

Det betyder, at batterier monteret i McDonalds legetøj skal afleveres hos McDonald, batterier monteret i fiskeudstyr skal afleveres i sportsforretningen, og at "PowerPaq"-batterier skal afleveres hos "PowerPaq"'s forhandlere.

I forhold til at opnå et højt indsamlingsresultat er det i følge BatteriForeningen uholdbart at have en ordning, som indebærer, at hver enkelt producent er ansvarlig for sine egne produkter, idet alle er enige om, at en effektiv indsamling kun kan gennemføres ved et kortfattet og klart entydigt budskab.

Dette er ikke muligt under "producentansvaret".

Hertil kommer, at "producentansvaret" ikke betyder, at det er producenterne der bærer omkostningerne til indsamlingsordningen. Udgifterne lægges naturligvis på prisen på batteriet, og bæres derfor i sidste ende af forbrugeren. Men udgiften bliver

højere end nødvendig, fordi producenterne ikke i forvejen har logistikken til at administrere og drive en indsamlingsorganisation. En sådan skal først etableres, og vil ikke bare i sig selv, men også i kraft af at den nødvendigvis må basere sig på en separat indsamling, være miljøbelastende, hvorved hele den miljømæssige begrundelse for indsamlingen bringes i fare, jf. den engelske rapport fra Department on Trade and Industry: *Analysis of the Environmental Impact and Financial Costs of a Possible New European Directive on Batteries* fra november 2000.

Hertil skal lægges, at en indsamling, hvor hver enkelt producent, eller måske et antal grupper af producenter, i fællig skal skabe deres egen indsamling, uvægerligt vil blive konkurrenceforvridende, fordi det vil blive umuligt at få alle med, ikke mindst hvad angår obskure produkter fra Fjernøsten, hvor det som oftest vil være umuligt at identificere producenten. Hvor afleverer jeg et slips med blinklys, købt i en bod på Markedspladsen i Venedi? "Producentansvaret" bliver derfor lig med det såkaldte "De gode græder og de onde ler"-princip.

Der er ingen saglig begrundelse for at opkræve udgiften til indsamling af batterier på brugerne af batterier fremfor på samfundet som sådan. Alle mennesker bruger batterier. I dag har unge som gamle en mobiltelefon. Børn bruger batterier i legetøj, voksne anvender dem i arbejdslivet, den ældre generation bruger dem i det omsiggribende fritidsliv og de gamle har batterier i nødkaldeanlæg eller høreapparater. Og det er ikke et ukendt fænomen, at man via sin skattebillet betaler til samfundsgoder, man ikke selv får del i. Holbæks skatteborgere er således med til at betale for, at undertegnede datter får undervisning i klarinetspilleri, og ingen har hidtil brokket sig over det.

Bevar den nuværende logistik

Men tilbage til det som er udgangspunktet: Hvad gør vi for at sikre miljøet?

I Danmark har vi - omend indsamlingen ikke er organiseret på landsplan - mange års erfaring med indsamling af batterier, og i de områder af landet, hvor indsamlingen har kørt engageret gennem en årrække, er vi oppe på indsamlingsprocenter, der langt overstiger EU-forslagets mål om 160 gram pr. indbygger jf. Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 777, 2003: *Indsamlingssystemer for batterier. Eksisterende erfaringer fra Danmark og udlandet* af Charlotte Libak Hansen og Erik Hansen, COWI.

Disse gode kommunale initiativer må naturligvis ikke blive ødelagt

Der bruges i Danmark årligt 77.000.000 batterier, og de 87% anvendes i husholdningerne. Skal man opnå en høj indsamlingsprocent, er det derfor en forudsætning, at der gøres en særlig indsats overfor husstandene.

Undersøgelser Miljøstyrelsen har foretaget viser, at det allermost afgørende for at opnå en høj indsamlingsprocent er, at det skal være så nemt som muligt for forbrugerne at komme af med batterierne, jf. Center of Alternativ Social analyse, CASA: *Pilot projekt om forskellige måder at involvere borgere i indsamlingen af batterier*, af Lis Husmer, CASA, Ulf Hjelmer, Gallup and Line Holst Jensen, Greenline Consult.

Tilmed ved vi, at mange detailhandlere, der ikke specifikt forhandler fotoapparater eller radio/TV-udstyr, er negative overfor arbejdet med at skulle modtage og håndtere brugte batterier. For ikke at tale om den latente brandfare ved at lade brugte batterier ligge sammenblandet i en spand, hvor deres elektroder ved indbyrdes at ramme hinanden kan udløse opladning og brand.

Det mest logiske er derfor at lade batterierne følge den logistik som allerede er etableret, såvel finansieringsmæssigt som indsamlingsmæssigt.

Den bornholmske model

BatteriForeningens grundide er, at alle borgere skal have mulighed for at lægge batterierne i en almindelig køkken-plasticpose, slå en knude på posen og hænge posen på skraldespanden. Når skraldemanden henter affald, tager han posen og smider den i en særlig spand på vognen.

Denne ordning har nu i to år kørt på Bornholm, og senest har Bornholms Fælleskommunale Affaldsselskab, BOFA, i samarbejde med Batteriforeningen placeret en mærkat på alle skraldespande, der gør opmærksom på ordningen.

Herved er der i 2002 opnået en indsamling på 290 gram pr. indbygger (incl. erhverv), hvilket var en stigning på 108 gram i forhold til året før, hvor indsamlingen skete via butikkerne. For 2003 ser det ud til, at man vil opnå en lidt lavere indsamling end i 2002, men dog højere end før man begyndte med indsamling via skraldemanden.

Bornholm har herved opnået den højeste indsamling pr. husstand i Danmark, og ordningen er tilmed udgiftsneutral i forhold til tidligere ordninger.

Indsamling via butikkerne på Bornholm er stort set ophørt p.g.a. et fald i mængden af batterier i butikkerne, med tilsvarende opnået miljøgevist ved ikke at skulle køre rundt i alle butikker og tømme batteribeholdere.

Hvad er fordelene ved denne model?

Ordningen er nem for forbrugeren. Budskabet er enkelt og let at kommunikere. Herved opnåes en høj indsamlingsprocent og herved er ordningen miljørigtig.

Ordningen er billig. Det har ikke kostet det bornholmske affaldsselskab én ekstra krone i udgifter til entreprenøren der afhenter husholdningsaffald, at skraldemanden skal tage batterierne i posen og smide dem i en spand på vognen.

Det hele er så enkelt, at det næsten gør ondt. Inget besvær med at fordele spande i butikkerne og tømme dem. Ingen kæmpe administration til opkrævning af beløb til finansiering af indsamlingen. Ingen stor forkromet batteriindsamlingsorganisation, som skal finansieres.

Efter Batteriforeningens opfattelse er der ikke noget i vejen for, at man kan indsamle batterier på andre måder end efter den bornholmske model. Gode indarbejdede kommunale ordninger, skal naturligvis have lov at fortsætte, når blot de hviler på det grundlæggende danske princip, at forureneren betaler. Dette er et solidarisk princip, som gør alle i batteri-kæden ansvarlige for at batteriet behandles miljømæssigt korrekt.

BatteriForeningen anbefaler

BatteriForeningen foreslår, at Danmark slår hælene i overfor det såkaldte "Producentansvar" i den form, det er blevet udviklet i EU, og som ikke tjener noget reelt formål i forhold til det, som hele sagen drejer sig om, nemlig at skåne miljøet. Erfaringerne med implementering af elektronikskrottdirektivet og de deraf følgende problemer, taler deres tydelige sprog.

I stedet bør Danmark arbejde for en ordning båret af subsidiaritetsprincippet, hvor EU indenfor kravet om en indsamling af batterier med tilhørende måltal overlader det til medlemsstaterne selv at finde ud af, hvordan indsamlingen bedst kan organiseres i de enkelte lande. Ordningen med at hænge batterierne i en pose på skraldespanden kan utvivlsomt ikke fungere i mange lande, allerede fordi man flere steder ikke har egentlige skraldespande, men i disse lande må man tilsvarende være fri til at udvikle et system, som bedst passer til de nationale forhold.

Det anførte betyder ikke, at Batteriforeningen ikke gerne deltager med ressourcer i en kommende indsamling af batterier. Overordnet set er der behov for udarbejdelse af ét samlet logo, som alle kommuner kan benytte uanset indsamlingsform, og som kan kommunikeres bredt af alle interessenter, for Batteriforeningens medlemmers vedkommende for eksempel i forbindelse med salg fremstød for batterier i annoncer og reklamefilm.

Tilsvarende vil der være behov for at drive en fælles hjemmeside, så borgeren altid let kan finde information om hvordan batterierne skal afleveres lokalt, og i sådanne og andre tilsvarende initiativer deltager Batteriforeningen gerne, også med finansiering.

BatteriForeningen finder det i denne forbindelse positivt, at forslaget i artikel 33 indeholder forslag til, at der nationalt kan etableres frivillige aftaler. Som sådan kunne hele sagen måske løses ved, at artikel 22 nævnes i artikel 33 som noget man kan aftale sig ud af.

BatteriForeningen har sendt kopi af nærværende hørings svar til de høringsberettigede i.h.t. Miljøstyrelsens høringsliste samt til Folketingets Miljøudvalg og de danske medlemmer af EU-parlamentet, ligesom hørings svaret er udsendt som led i foreningens nyhedsbrev.

BatteriForeningen ser frem til fortsat dialog med Miljøstyrelsen om sagen.

Med venlig hilsen

BatteriForeningen

Frederik Madsen

Københavns Kommune Miljø- og Forsyningsforvaltningen

Miljøstyrelsen
Erhvervsaffaldskontoret
Strandgade 29
1401 København K

I N D G Å E T
KØBENHAVN KONTOR

12 JAN. 2004

FREDERIK MADSEN
ADVOKATFIRMA

Att.: Anne Nielsen

Dato: J.nr.: A 1130-3/03-1

EU-kommissionens forslag til revideret EU-direktiv om batterier og akkumulatorer

Miljøstyrelsen har den 1. december 2003 fremsendt ovennævnte direktivforslag med henblik på Københavns Kommunes bemærkninger.

Høringssvaret afgives med forbehold for en eventuel senere politisk behandling i Københavns Kommune.

Generelt

En af de væsentligste nyskabelser i direktivforslaget er indførelsen af et producentansvar. Københavns Kommunes Miljø- og Forsyningsforvaltning er i udgangspunktet skeptisk overfor at kommissionen pålægger medlemsstaterne bestemte måder at finansiere affaldshåndteringen af batterier.

Miljø- og Forsyningsforvaltningen er af den generelle opfattelse at direktiver på affaldsområdet i første omgang skal fastsætte (minimums)krav til fx behandlingen og indsamlet mængder. Dette gælder også for batterier. Det bør herefter være op til den enkelte medlemsstat at beslutte, hvordan kravene opfyldes.

Så vidt Miljø- og Forsyningsforvaltningen er orienteret er der ingen dokumentation for at en bestemt finansieringsform er afgørende for, hvor meget affald der indsamles og hvordan det behandles. Afgørende for dette er faktorer som tilgængelighed, information, service, behandlingskrav o.lign.

Krav om en særlig finansieringsform vil i værste fald kunne underminere velfungerende systemer i medlemsstaterne. Dels i relation til den konkrete affaldsfraktion, men også i relation til systemet som en helhed. Fx er det danske system for husholdninger kendetegnet ved at være enstrengt, hvilket et krav om producentansvar kan underminere. Dette vil hverken være til gavn for borgerne eller miljøet – tværtimod.

Samtidigt vil indførelsen af et producentansvar næppe forenkle regule-

Sekretariatet

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 28 51

Direkte telefon
33 66 28 61

Telefax
33 66 71 30

E-mail
niremt@mof.kk.dk

ringen. I Danmark er vi pt. ved at implementere det såkaldt "elektronikskrot-direktiv". Allerede nu er det tydeligt at det bliver overordentlig kompliceret at regulere producenterne, herunder hvordan de internt vil organisere og finansiere den opgave de er blevet pålagt.

Tilsvarende problemer må forventes at opstå, hvis et producentansvar for batterier skal indføres. Yderligere vil der sandsynligvis ske det at producentansvarsordningen (eller ordningerne) for batterier ikke vil være den samme som for elektronikskrot – hverken juridisk eller i praksis. Det viser erfaringerne fra andre lande.

Tilsvarende viser de danske erfaringer med tilbagetagningsordningerne for dæk, NiCD-batterier og blyakkumulatorer at disse er forskellige – såvel juridisk som i praksis.

Der er således ingen garanti for at et krav om producentansvar skaber en enklere regulering, bedre service for brugerne eller bedre miljøresultater.

Miljø- og Forsyningsforvaltningen er derfor af den opfattelse at direktivet ikke bør pålægge medlemsstaterne at indføre producentansvar.

Dette får selvfølgelig en række konsekvenser for direktivforslaget, i det alle artikler m.v. der vedrører producentansvaret vil skulle fjernes.

Skulle Kommissionen fastholde ønsket om at indføre producentansvar, finder Miljø- og Forsyningsforvaltningen det afgørende, at direktivet giver medlemsstaterne mulighed for at tildele de lokale myndigheder en afgørende rolle for så vidt angår indsamlingen af batterier fra husholdninger. Dette er nødvendigt for at kunne holde fast i et enkelt og enstrengt system overfor husholdningerne.

Direktivet bør udformes på en måde som sikrer at de lokale myndigheder kan pålægges såvel det planlægningsmæssige som finansielle ansvar for indsamlingen af batterier fra husholdninger til et indsamlingssted (typisk genbrugsstationen).

Generelt bør direktivet udformes således, at der kan ske en klar ansvarsfordeling (juridisk, finansiell og administrativ/organisatorisk) mellem producenter samt lokale og centrale myndigheder.

Herudover bør det som udgangspunkt ikke være tilladt for producenterne at etablere parallelle/konkurrerende ordninger for indsamlingen af batterier. Producenterne må alene etablere parallelle/konkurrerende ordninger såfremt ordningen har været underlagt en konkret (miljømæssig) vurdering, og i øvrigt ikke er i modstrid med direktivets målsætninger.

Som det er Miljøstyrelsen bekendt har Miljø- og Forsyningsforvaltningen de samme ønsker til kommunens rolle i forbindelse med implementeringen af elektroniskrottdirektivet. Miljøstyrelsen er dog usikker på om direktivet kan fortolkes så disse ønsker opfyldes. På den baggrund skal Miljø- og Forsyningsforvaltningen opfordre Miljøstyrelsen til at arbejde for, at der i batteridirektivet ikke opstår tvivl om hvorvidt fortolkningen kan ske i overensstemmelse med disse ønsker.

Bemærkninger til direktivet

Der lægges i artikel to op til at alle batterier skal indsamles. Dette kan kun støttes, i det alle erfaringer viser at det kun kan gå galt, såfremt man beder borgerne om kun at aflevere nogle bestemte typer batterier.

I artikel 6 lægges der op til en meget tidskrævende og dyr metode til at overvåge brugte bærbare NiCd-batterier og -akkumulatorer, der bortskaffes sammen med fast husholdningsaffald. Metoden ses ikke at stå mål med resultatet. Miljø- og Forsyningsforvaltningen skal anbefale at man anvender mere simple metoder som fx salgstal eller lignende.

Holder man fast i denne metode, skal det tydeligt fremgå af direktivet at ansvaret for overvågningen pålægges producenterne (hvis producentansvar) eller staten (hvis ikke producentansvar).

Det fremgår af artikel 10 at det skal tillades producenterne at oprette såvel individuelle som kollektive ordninger. De danske erfaringer viser at det er vanskeligt at opnå gode indsamlingsresultater, såfremt forskellige batterier skal afleveres forskellige steder. I udgangspunktet bør der derfor ikke kunne etableres individuelle ordninger medmindre producenter kan redegøre for, at det ikke får negative konsekvenser for direktivets målsætninger.

Artikel 12 vedrører økonomiske styringsmidler. Det er vigtigt at medlemsstaterne bibeholder retten til at anvende økonomiske styringsmidler. I Danmark har vi som bekendt erfaringer for at økonomiske virkemidler kan være ganske effektive (fx flasker, blyakkumulatorer, dæk og emballager).

Indsamlingsmålene fremgår af artikel 13. Det er Miljø- og Forsyningsforvaltningens erfaring at målet på 160 gram pr. indbygger relativt nemt kan opnås. En kombination af tilgængelighed (mange afleveringssteder) samt præcis og jævnlig information til brugerne vil sikre dette. En målsætning på 160 gram pr. borger synes derfor ikke særlig ambitiøs.

Hel kapitel 5 vedrører behandling og genvinding. Miljø- og Forsyningsforvaltningen er selvsagt enige i at alle batterier der kan oparbejdes skal oparbejdes. Det bør dog præciseres hvad der menes med oparbejdning. Der er i dag stor forskel på kvaliteten af oparbejdningen af-

hængigt af om der fx er tale om stålvalseværker eller særlige oparbejdningsanlæg. Det bør sikres at batterierne oparbejdes til ordentlige produkter, der kan erstatte jomfruelige råvarer.

Miljø- og Forsyningsforvaltningen har ikke yderligere bemærkninger til direktivforslaget.

Venlig hilsen

Jens Purup

Niels Remtoft